

הנחיות לכתיבת הצעת תזה מלאה

הצעת המחקר צריכה להיות מנוסחת באופן מדויק וברור. עליה להוביל את הקורא ברצף לוגי מהרקע והמטרה ועד לשיטת הביצוע, משמע על הקורא להבין מהי שאלת המחקר וכיצד הוא יבוצע. המראה החיצוני של ההצעה אינו נופל בחשיבותו מתוכנה. עריכה מרושלת תימנע מהקוראים לעמוד על טיבו של הכתוב. לכן יש להקפיד הקפדה יתרה על העריכה הלשונית והגרפית של ההצעה.

היקף הצעת המחקר לא יעלה על עשרה עמודים מודפסים (לא כולל שער, תוכן עניינים, תקציר והרשימה הביבליוגרפית). חובה למספר את העמודים של הצעת המחקר. אין למספר את עמודי השער, התוכן והתקציר.

בהמשך מפורטים החלקים השונים של הצעת התזה, ולאחר מכן ניתנות הנחיות הנוגעות לכללי ציטוט ביבליוגרפיים ולהדפסת העבודה.

1. עמוד השער של הצעת התזה

להלן דוגמה לשער של הצעת מחקר. יש לעצב את עמוד השער בהתאם לדוגמה הן מבחינת התוכן והמיקום והן מבחינת גודל האות ועיצובה, שימוש ברווח בודד בין השורות (ולא ברווח כפול כמו בגוף העבודה) וכדומה.

אוניברסיטת בר-אילן
בית הספר לעבודה סוציאלית ע"ש לואיס וגבי וייספלד

הצעת מחקר לתואר שני

הנושא בעברית:

הנושא באנגלית:

שם המנחה:

ת"ז:

שם הסטודנט:

תאריך:

2. תוכן העניינים

תוכן העניינים יבוא בעמוד נפרד לאחר השער, והוא יכלול את שמות הפרקים ואת מספרי העמודים.

3. תקציר (250 מילים)

התקציר הוא תמצית קצרה, מדויקת וממצה של תוכן ההצעה וכולל:

- א. רקע
 - ב. מטרות המחקר
 - ג. שיטת המחקר (הליך, נבדקים, כלים, שיטת ניתוח)
 - ד. חשיבות המחקר, תיאורטית ויישומית.
- התקציר יבוא אחרי עמוד תוכן העניינים.

4. מבוא (6-7 עמודים)

המבוא פותח בהקדמה קצרה ובה הסבר כללי של נושא המחקר, מטרותיו וחשיבותו התיאורטית והמעשית, ממשיך בסקירת הספרות, ומסתיים בהצגת הבעיה המחקרית, אשר יכולה להיות מוצגת כשאלה (בד"כ במחקר איכותני) או כסדרת השערות (בד"כ במחקר כמותני).

העיקרון המנחה בארגון המבוא הוא מעבר מהכללי אל הספציפי ומן הוותיק לעדכני. פסקת הפתיחה היא החלק הרחב ביותר, ובהמשכה יש לפתח את הרקע התיאורטי למחקר אגב שימוש בספרות הקיימת ובטיעוניכם כדי להוביל להשערות המחקר. הספרות הקיימת מסייעת לתמוך בחשיבה התיאורטית. מטרת פיתוח הרקע היא להוביל להשערה ולשכנע בחשיבותה. חשוב להבהיר את ההמשכיות הלוגית שבין המחקרים הקודמים שנערכו בנושא לבין המחקר שלכם, כלומר, את האופן שבו המחקר שלכם קשור למחקר שכבר נעשה בתחום, נובע ממנו או מתקשר אליו. סקירת הספרות מובילה לניסוח הבעיה המרכזית של העבודה כבעיה מחקרית. חשוב מאוד לעשות שימוש בספרות עדכנית ככל הניתן ולא להסתמך על מחקרים ישנים. מומלץ ללוות פרק זה בהצגת מודל המחקר. את המודל אפשר לצרף בסוף פרק זה או בנספח.

5. שיטת המחקר (2-3 עמודים)

יכלול את פרקי המשנה הבאים (בהתאם לסוג המחקר):

א. מערך המחקר

ב. הליך המחקר: שיטות איסוף הנתונים, כולל דרכי פניה לנחקרים. סעיף זה יכלול פירוט לגבי

הנגישות לנתונים (אישורים פורמליים של גופים שהם בעלי הנתונים, הסכמת נחקרים לראיון וכו')

ג. נבדקים/אוכלוסיית המחקר: האם העבודה תיעשה על ידי איסוף חדש של נתונים (כמותי ו/או

איכותני) או על ידי הוצאת חומר ממסד נתונים קיים (לדוגמה, מסד נתונים הפתוח לציבור, מסד

נתונים ממחקרים קודמים של אנשי הסגל, או מסד נתונים במקום העבודה). שיטות דגימה, גודל

מדגם (כולל נימוקים לחישוב גודל המדגם במחקר כמותי).

ד. כלי המחקר: הגדרות אופרטיביות של המשתנים וכלי המחקר. אם אין כלי מחקר יש לפרט אין

יפותחו.

ה. שיטת ניתוח הנתונים (כמותי או איכותני)

ו. שיקולים אתיים

6. מגבלות המחקר

7. חשיבות המחקר

8. ביבליוגרפיה

בביבליוגרפיה יש לכלול את כל הפריטים שהוזכרו בגוף ההצעה ואין לכלול בה פריטים נוספים. פרטי

הרישום הביבליוגרפי צריכים להיעשות עפ"י כללי האזכור והציטוט של ה-APA (ראו הנחיות בהמשך).

9. נספחים

בנספח יש לצרף את כלי המחקר (במחקר כמותי) או את מדריך הריאיון (במחקר איכותני).

רישום מקורות

הערה: נספח זה נכתב לנוחות הסטודנט. עם זאת הכללים המחייבים הם הכללים העדכניים של APA. המדריכים נמצאים בספריות מדעי החברה ופסיכולוגיה.

העיקרון החשוב ביותר של כתיבה אקדמית הוא לומר דבר בשם אומרו. לכן על הכותבים להקפיד לייחס כל רעיון או פיסת מידע למקורם, וכך להימנע מלייחס לעצמם רעיונות או מידע שסופקו על-ידי אחרים. אין כל פגם בכך שרוב הרעיונות והמידע המובאים בעבודת בתזה, מקורם בהוגים ובחוקרים קודמים. נהפוך הוא, מעצם טבעה עבודה אקדמית מתבססת על עבודות ומחקרים קודמים בנושא, אולם המקורות צריכים להיות מובאים במפורש ובצורה ברורה.

להלן מספר כללים החלים על אמירת דבר בשם אומרו:

1. כל רעיון, אמירה, ידיעה, ממצאים, ציטוט, לוח או ציור הלקוחים ממקור אחר, ילוו במראה מקום בגוף העבודה. מראה המקום יבוא בסוגריים ויכלול את שם המשפחה של המחבר, שנת הפרסום והעמודים (אם ההפניה היא לעמודים מסוימים). פרטיו המלאים של המקור המאוזכר יבואו ברשימה הביבליוגרפית. כך יש לנהוג גם לגבי אזכור המובא בהערות. כלל זה חל לגבי כל מקור, בין שמדובר בספר, מאמר, עבודה, עיתון, הרצאה וכדומה.
2. אם מזכירים רעיון או חומר אמפירי ממקור משני שמצדו מסתמך על מקור אחר - יש לאזכר בגוף הטקסט הן את המקור המשני והן את המקור הראשוני של הרעיון או המידע. אין להשאיר אצל הקורא רושם כאילו הכותב/ת עצמו קרא/ה את המקור הראשוני ומסתמך/ת עליו ישירות. בביבליוגרפיה יופיעו אזכורי שני המקורות במלואם. מומלץ להימנע מציטוט ממקורות משניים, ולהשתמש בכך רק כאשר אין כל אפשרות להשיג את המקור הראשוני.
3. יש להכניס ציטטה קצרה (משפט אחד) בין מרכאות. ציטטה שאורכה למעלה ממשפט אחד יש לרשום במוכנס (לא בקו השוליים של העמוד, אלא פנימה לו), בלא מרכאות. למרות שכל הטקסט נכתב ברווח כפול, הציטוט המוכנס יירשם ברווח בודד.
4. השמטת מילה או יותר מתוך קטע מצוטט, יש לציין באמצעות שלוש נקודות במקום המילים שהושמטו. לדוגמה: "הסיבה השנייה...מתייחסת למעמד חברתי."
5. אם ברצונכם להוסיף מילים משלכם בתוך הציטטה לשם הבהרה, עשו זאת בתוך סוגריים מרובעים ([]).
6. הדגשת מילה או משפט בציטטה תעשה על ידי מתיחת קו מתחת למילה או למשפט המודגשים, או על ידי הדגשה (bold). עליכם לציין האם ההדגשה היא במקור או שזו הדגשה שלכם. לאחר הציטטה יש לכתוב בסוגריים מרובעים: [ההדגשה במקור] או [ההדגשה שלי].
7. אם הנכם מביאים טבלאות וציורים ממקור אחר, יש לציין את שם המקור.
8. מקור שמופיע בלועזית יירשם בטקסט בתעתיק עברי, ואילו באזכורו בסוגריים יירשם בשפת המקור עם שנת הפרסום. לדוגמה: "שוורץ (Schwartz, 2003) טענה כי..."

9. הציטוט ממקור מהאינטרנט הוא כמו ציטוט של כל מקור אחר. כלומר, יש לרשום בגוף הטקסט פרטים המזהים את המחבר (אם הם ידועים) ואת השנה בסוגריים. יש לרשום את הפרטים המלאים לגבי האתר (כולל תאריך ה- DOWNLOAD) ברשימת הביבליוגרפיה.

חשוב: אין להסתפק באזכור המקורות בביבליוגרפיה הכללית בלבד. יש לאזכר כל מקור ומקור גם במקום המתאים בגוף הטקסט! שימוש ברעיונות או בחומר של מישהו אחר, ללא אזכור המקור הן במקום המתאים בגוף הטקסט והן בביבליוגרפיה הכללית, יגרור תגובה חמורה עד כדי הגשת תלונה לוועדת המשמעת של האוניברסיטה.

הנחיות הדפסה

יש להדפיס את עבודת התזה ברווח כפול, בפונט David – בעברית (כמו שורות אלה) ובפונט Times New Roman באנגלית. גודל האותיות יהיה 12 וגודל הנייר יהיה A4. יש להשאיר שוליים של 2.54 ס"מ מצד שמאל, למעלה ולמטה. בצד ימין, לצורך כריכה, רוחב השוליים 3.54 ס"מ. יש ליישר את הטקסט לימין, ואין להשתמש ביישור דו-צדדי.

עיצוב הכותרות - עיצובן של כותרות הפרקים צריך לשקף את מבנה העבודה. עיצובן של כותרות הפרקים הראשיים צריך להיות אחיד, ושונה מעיצובן של כותרות פרקי המשנה. כותרות הפרקים הראשיים כתובות בגודל אות 14, ומודגשות ב-Bold. כותרות פרקי המשנה כתובות בגודל אות 12, ומודגשות אף הן ב-Bold. לבסוף, כותרות הסעיפים שבתוך פרקי המשנה מודגשות באמצעות קו תחתי בלבד. ניתן לספרר את כל הכותרות וכותרות המשנה בספרור מדורג: 1, 1.1, 1.1.1, וכן 1, 1.2, 1.2.1. וכ'.

פסקאות - כל פסקה תתחיל באופן מוכנס על-ידי tab. אין להשאיר שורות ריקות בין פסקה לפסקה. על כל פסקה להביע בכמה שורות רעיון אחד, הממשיך את הרעיון שהוצג בפסקה הקודמת, ומוביל לרעיון שמוצג בפסקה הבאה. יש להימנע מהכללת כמה רעיונות שונים באותה פסקה, מחד גיסא, ואין לייחד לכל משפט או שניים פסקה נפרדת, מאידך גיסא.

משפטים - יש לבנות את המשפטים בהתאם לכללי השפה העברית. נושא המשפט צריך להיות מובן לקורא. יש לשים לב לשימוש נכון בזכר ובנקבה ובגופים. המשפט צריך להיות בעל אורך סביר. מותר, ואף נחוץ, להשתמש במשפטים מורכבים, אולם רק במידה שבה הם בהירים ומובנים. אין להשתמש במשפטים המשתרעים על-פני ארבע או חמש שורות. במקרה כזה, יש להשתמש בנקודות על-מנת לחלק משפט ארוך למשפטים בהירים בעלי אורך סביר.

סימני פיסוק - יש להשתמש בסימני פיסוק בהתאם לכללי השפה העברית. על סימני הפיסוק להיות ממוקמים באופן שישקף את מבנה המשפט, ויקנה לו משמעות ברורה. לדוגמה, בסיום כל משפט צריכה להופיע נקודה. בין חלקי המשפט השונים יפריד פסיק. יש להבחין בין מקף מפריד למקף מחבר, ולהשתמש בהם בהתאם לתפקידם במשפט. אין להשתמש במקפים במקום בפסיק. אין לשים פסיק או נקודה לפני סוגריים. באופן דומה, יש להשתמש ברווחים בהתאם לכללי השפה. לדוגמה, אין להשאיר רווח לפני פסיק או נקודה.